

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

про виконання рішення Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-2 «Про розгляд Звіту про результати фінансового аудиту Міністерства закордонних справ України»

Відповідно до планів роботи Рахункової палати на 2025 та 2026 роки проведено захід державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) – фінансовий аудит Міністерства закордонних справ України, мета якого – перевірити, проаналізувати й оцінити правильність ведення, повноту обліку та достовірність консолідованої фінансової і зведеної бюджетної звітності Міністерства закордонних справ України (далі – МЗС) та контрольованих ним суб'єктів державного сектору (далі – Група) за 2025 рік, а також дослідити: чи така звітність надає у всіх суттєвих аспектах об'єктивний і достовірний огляд консолідованого фінансового стану Групи, результатів її діяльності, грошових потоків за рік; чи підготовлена консолідована фінансова та зведена бюджетна звітність відповідно до вимог нормативно-правових актів України.

Захід державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) проведено в МЗС у період з вересня 2025 року по травень 2026 року.

За результатами фінансового аудиту Рахунковою палатою висловлено думку із застереженням щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності Групи за 2025 рік.

Під час фінансового аудиту встановлено, що у консолідованій фінансовій та зведеній бюджетній звітності МЗС за 2025 рік не відображено суттєвої інформації про добровільні внески, отримані закордонними дипломатичними установами (далі – ЗДУ) для забезпечення заходів з відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України та ліквідації її наслідків, а саме:

залишки добровільних внесків на початок року на банківських рахунках 44 ЗДУ у сумі 268,4 млн грн;

надходження добровільних внесків на банківські рахунки 25 ЗДУ у сумі 622,2 млн грн, що вплинуло на визнання доходів звітного періоду;

витрачання добровільних внесків 45 ЗДУ у сумі 890,6 млн грн, що, відповідно, вплинуло на визнання витрат звітного періоду.

Згідно із рішенням Рахункової палати від 09 червня 2026 року № 18-2 «Про розгляд Звіту про результати фінансового аудиту Міністерства закордонних справ України» (далі – Рішення) МЗС надіслані Звіт про результати фінансового аудиту Міністерства закордонних справ України (далі – Звіт) та Рішення (лист від 18.06.2026 № 04-1712).

Про результати здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) також поінформовано Верховну Раду України (лист від 18.06.2026 № 04-1715), Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (лист від 18.06.2026 № 04-1714) та Кабінет Міністрів України (лист від 18.06.2026 № 04-1713).

Прем'єр-міністром України резолюцією від 30.06.2026 № 22187/1/1-26 доручено посадовим особам відповідно до компетенції розглянути порушені питання, вжити відповідних заходів, поінформувати Рахункову палату та Кабінет Міністрів України, а з питань, що потребують прийняття рішення Уряду, подати пропозиції в установленому порядку.

Відповідно до статті 36 Закону України «Про Рахункову палату» МЗС (лист від 21.07.2026 № 212/16-920-98488) проінформувало Рахункову палату про результати розгляду Звіту та Рішення, заплановані та вжиті у зв'язку з цим заходи. Водночас листом від 20.07.2026 № 212/16-920-97882 МЗС повідомило про усунення інших несуттєвих викривлень фінансової звітності, встановлених під час здійснення фінансового аудиту МЗС. З метою усунення недоліків, виявлених під час проведення фінансового аудиту МЗС, Рахункова палата надала 5 рекомендацій, у тому числі одну – Кабінету Міністрів України, чотири – МЗС, виконання яких підлягає контролю.

Основні висновки, рекомендації (пропозиції) та заходи, що були та мають бути вжиті для усунення виявлених недоліків:

1. Висновки Рахункової палати:

1.1. Невідображення добровільних внесків у бухгалтерському обліку ЗДУ вплинуло на показники консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності Групи МЗС за 2025 рік як станом на початок року, так і впродовж звітного періоду. Зокрема:

- у Балансі показники розділів «Актив» і «Пасив» на початок звітного періоду занижено на 268,4 млн грн унаслідок невідображення залишку грошових коштів в іноземній валюті, який впливає на фінансовий результат;

- у Звіті про фінансові результати занижено доходи та витрати за необмінними операціями за звітний період у сумі 622,2 млн грн та 890,6 млн грн відповідно, а також викривлено показник профіциту / дефіциту та інформацію про доходи й витрати за необмінними операціями за аналогічний період попереднього року;

- у Звіті про рух грошових коштів занижено надходження від необмінних операцій та витрати за такими операціями на 622,2 млн грн та 890,6 млн грн відповідно, що вплинуло на представлення чистого руху коштів від операційної діяльності;

- у Примітках до річної фінансової звітності не розкрито інформації про залишки грошових коштів, доходи та витрати, пов'язані з добровільними внесками;

- у Звіті про надходження і використання надходжень, отриманих за іншими джерелами власних надходжень, МЗС не розкрито інформації про операції з добровільними внесками, у тому числі щодо залишків коштів на початок року в сумі 268,4 млн грн, надходжень – 622,2 млн грн та касових видатків – 890,6 млн гривень.

Усі добровільні внески, отримані ЗДУ у 2022–2025 роках, використані в

повному обсязі. Доходи від необмінних операцій за цей період дорівнюють витратам за такими операціями, що свідчить про відсутність викривлення валюти балансу і фінансового результату у консолідованій фінансовій звітності МЗС станом на 31.12.2025.

1.2. Нерозкриття або неправильне розкриття інформації у Примітках до річної фінансової звітності Групи МЗС вплинуло на повноту й достовірність показників фінансової консолідованої звітності Групи.

Групою МЗС належно не представлено в Примітках до річної фінансової звітності інформації, яка містить деталізацію й обґрунтування статей звітності, що призвело до неправильного розкриття у консолідованій фінансовій звітності даних про основні засоби на суму 95,7 млн грн, нематеріальні активи на суму 16,8 млн грн, запаси на суму 2,0 млн грн, виплати працівникам при звільненні на суму 26,2 млн гривень.

1.3. Невстановлення видів сегментів та їх пріоритетності в облікових політиках Групи МЗС.

В облікових політиках Групи МЗС не встановлені види сегментів та їх пріоритетність і не наведене обґрунтування незастосування вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку у державному секторі 103 «Фінансова звітність за сегментами» у частині розкриття у консолідованій фінансовій звітності інформації про звітні сегменти за визначеною формою.

Існує ризик неповного розкриття інформації щодо результатів діяльності, активів і зобов'язань у розрізі окремих напрямів та географічних сегментів, що може впливати на загальну оцінку фінансового стану Групи МЗС та, відповідно, обмежує можливість користувачів звітності об'єктивно оцінювати ефективність її діяльності.

1.4. Неузгодженість нормативних актів, які регулюють здійснення компенсацій вартості оренди житла в іноземній валюті працівникам дипломатичної служби.

Аудит виявив неузгодженість між положеннями Порядку формування і здійснення компенсаційних виплат в іноземній валюті та оплати інших витрат працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2020 року № 1288 (далі – Порядок), та Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» щодо відображення компенсації вартості оренди житла.

Зокрема, відповідно до Порядку граничні суми коштів для компенсації вартості оренди житла включаються до складу компенсаційних виплат працівника дипломатичної служби у повному обсязі.

Водночас МЗС визначає розмір компенсації вартості оренди житла, відповідно до Порядку, без урахування фактичних, документально підтверджених витрат, понесених працівниками ЗДУ під час відрядження.

Це суперечить принципам бухгалтерського обліку та вимогам до

відображення господарських операцій та не відповідає економічному змісту компенсаційних виплат, що здійснюються з метою відшкодування фактично понесених працівниками витрат або втрат.

2. Рекомендації (пропозиції) Рахункової палати:

2.1. Кабінету Міністрів України:

2.1.1. Забезпечити внесення змін до Порядку у частині здійснення компенсаційних виплат вартості оренди житла в іноземній валюті з урахуванням вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо документального підтвердження фактичних витрат, понесених працівниками ЗДУ під час довготермінового відрядження, у межах установлених граничних норм.

2.2. Міністерству закордонних справ України:

2.2.1. Посилити контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері ведення бухгалтерського обліку та складання звітності, зокрема щодо забезпечення повноти, достовірності та своєчасності відображення всіх господарських операцій.

Запровадити належні контрольні процедури щодо операцій з добровільними внесками у закордонних дипломатичних установах МЗС з метою недопущення порушень надалі та забезпечення прозорості й підзвітності (термін – до 31 грудня 2026 року).

2.2.2. Забезпечити належне розкриття інформації в консолідованій фінансовій звітності та примітках до неї згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (термін – до 01 березня 2027 року).

2.2.3. З урахуванням результатів аналізу доцільності виділення операційних сегментів та ухваленого рішення про встановлення відповідних сегментів і визначення їх пріоритетності оновити облікову політику, а також забезпечити належне розкриття інформації про сегменти у фінансовій звітності надалі (термін – до 31 грудня 2026 року).

2.2.4. Забезпечити перегляд норм компенсаційних виплат в іноземній валюті працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, а також приведення розмірів витрат, що підлягають відшкодуванню, у відповідність із документально підтвердженими фактичними витратами на підставі аналізу фактичних витрат на оренду житла в державах перебування з урахуванням структури відповідних витрат, рівня орендних ставок, сезонних та інших чинників (термін – до 31 грудня 2026 року)

3. Перелік запланованих об'єктом контролю заходів:

3.1. Міністерство закордонних справ України листом від 21.07.2026 № 12/16-920-98488 повідомило Рахункову палату про розроблення Плану заходів реагування об'єкта контролю на рішення Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-2 за підсумками розгляду Звіту. Для виконання

рекомендації 2.2 заплановані такі заходи:

на рекомендацію 2.2.1:

довести до відома ЗДУ результати фінансового аудиту Рахункової палати та надати методичні роз'яснення щодо дотримання вимог законодавства у сфері бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності з метою забезпечення повного, достовірного та своєчасного відображення господарських операцій (термін – до 01 серпня 2026 року);

підготувати та внести зміни до Положення про облікову політику системи органів дипломатичної служби України в частині встановлення заборони на відкриття закордонними дипломатичними установами банківських рахунків без попереднього погодження з МЗС, а також визначення порядку інформування про їх відкриття та закриття (термін – до 01 жовтня 2026 року);

здійснити перегляд індикаторів та оновити Реєстр ризиків Департаменту фінансового менеджменту в частині процесу ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та бюджетної звітності, відкриття і закриття банківських рахунків ЗДУ (термін – до 31 грудня 2026 року);

забезпечити подальший моніторинг виконання визначених заходів контролю;

на рекомендацію 2.2.2:

підготувати та надати пропозиції Міністерству фінансів України про необхідність внесення змін до типової форми фінансової звітності № 5-дс «Примітки до річної фінансової звітності», затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 2017 року № 977 (термін – до 01 серпня 2026 року);

забезпечити під час складання консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності за 2026 рік належне розкриття інформації відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, нормативно-правових актів Міністерства фінансів України та, зокрема, щодо активів, контроль над якими втрачено внаслідок збройної агресії Російської Федерації (термін – до 01 березня 2027 року);

на рекомендацію 2.2.3:

провести аналіз доцільності виділення операційних сегментів в системі органів дипломатичної служби (термін – до 01 жовтня 2026 року);

за результатами проведеного аналізу внести зміни до Положення про облікову політику системи органів дипломатичної служби України (термін – до 01 січня 2027 року);

на рекомендацію 2.2.4:

провести комплексний аналіз застосування Порядку із урахуванням фактичних витрат на оренду житла, встановлених граничних сум компенсації, структури витрат та інших чинників у державах перебування. За результатами проведеного аналізу оцінити доцільність приведення розмірів витрат, що підлягають відшкодуванню, у відповідність із документально підтвердженими фактичними витратами на підставі аналізу фактичних витрат на оренду житла в

державних перебування з урахуванням структури відповідних витрат, рівня орендних ставок, сезонних та інших чинників (термін – до 31 грудня 2026 року)

4. Висновки щодо реалізованих об'єктом контролю заходів:

4.1. Міністерство закордонних справ України

У Плані заходів реагування об'єкта контролю на рішення Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-2 за підсумками розгляду Звіту передбачено вжиття заходів з виконання чотирьох рекомендацій. Статус впровадження наданих Рахунковою палатою рекомендацій – «розпочато»

Оцінивши надану інформацію та документи, що підтверджують виконання рекомендацій, Рахункова палата дійшла висновків: розпочато впровадження всіх п'яти рекомендацій.

Статус впровадження рекомендацій детально оцінено у додатку до цього інформаційного повідомлення.

Рахункова палата контролюватиме виконання рекомендацій та інформуватиме суспільство про стан їх виконання.

Член Рахункової палати

Кирило КЛИМЕНКО

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
04-41/9 від 30.07.2026 16:58
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000090683800C9BCE400
Підписувач Клименко Кирило Олегович
Дійсний з 30.05.2025 0:00:00 по 29.05.2027 23:59:59

Додаток
до Інформаційного повідомлення
про виконання рішення Рахункової палати
від 09.06.2026 № 18-2

**Оцінка впровадження рекомендацій (пропозицій) за результатами фінансового аудиту
Міністерства закордонних справ України**

№ з/п	Зміст рекомендації (пропозиції)	Оцінка реалізації заходів у межах впровадження рекомендації (пропозиції)	Зміст зауваження та/або пропозиції щодо впровадження рекомендації (пропозиції)	Оціночний статус рекомендації (пропозиції)
1	Кабінет Міністрів України			
1.1	Рекомендовано забезпечити внесення змін до Порядку формування і здійснення компенсаційних виплат в іноземній валюті та оплати інших витрат працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2020 року № 1288, у частині здійснення компенсаційних виплат вартості оренди житла в іноземній валюті з урахуванням вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо документального підтвердження фактичних витрат, понесених працівниками закордонних дипломатичних установ під час довготермінового відрядження, у межах установлених граничних норм	Прем'єр-міністром України резолюцією від 30.06.2026 № 22187/1/1-26 доручено посадовим особам, відповідно до компетенції, розглянути порушені питання, вжити відповідних заходів, поінформувати Рахункову палату та Кабінет Міністрів України, а з питань, що потребують прийняття рішення Уряду, подати пропозиції в установленому порядку		Розпочато

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
04-41/9 від 30.07.2026 16:58
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000090683800C9BCE400
Підписувач Клименко Кирило Олегович
Дійсний з 30.05.2025 0:00:00 по 29.05.2027 23:59:59

2	Міністерство закордонних справ України			
2.1	Посилити контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері ведення бухгалтерського обліку та складання звітності, зокрема щодо забезпечення повноти, достовірності та своєчасності відображення всіх господарських операцій. Запровадити належні контрольні процедури щодо операцій з добровільними внесками у закордонних дипломатичних установах (далі – ЗДУ) Міністерства закордонних справ України (далі – МЗС) з метою недопущення порушень надалі та забезпечення прозорості й підзвітності (термін – до 31 грудня 2026 року)	Відповідно до Плану заходів реагування об'єкта контролю на рішення Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-2, який надійшов листом МЗС від 21.07.2026 № 212/16-920-98488 (далі – План заходів реагування), заплановано: - довести до відома ЗДУ результати фінансового аудиту Рахункової палати та надати методичні роз'яснення щодо дотримання вимог законодавства у сфері бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності з метою забезпечення повного, достовірного та своєчасного відображення господарських операцій; - підготувати та внести зміни до Положення про облікову політику системи органів дипломатичної служби України в частині встановлення заборони на відкриття закордонними дипломатичними установами банківських рахунків без попереднього погодження з МЗС, а також визначення порядку інформування про їх відкриття та закриття; - здійснити перегляд індикаторів та оновити Реєстр ризиків Департаменту фінансового менеджменту в частині процесу ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та бюджетної звітності, відкриття і закриття банківських рахунків ЗДУ; - забезпечити подальший моніторинг виконання визначених заходів контролю		Розпочато
2.2	Забезпечити належне розкриття інформації в консолідованій фінансовій звітності та примітках до неї згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (термін – до 01 березня 2027 року)	Планом заходів реагування передбачено: - підготувати та надати пропозиції Міністерству фінансів України про необхідність внесення змін до типової форми фінансової звітності № 5-дс «Примітки до річної фінансової звітності», затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 2017 року № 977;		Розпочато

		- забезпечити під час складання консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності за 2026 рік належне розкриття інформації відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, нормативно-правових актів Міністерства фінансів України та, зокрема, щодо активів, контроль над якими втрачено внаслідок збройної агресії Російської Федерації		
2.3	З урахуванням результатів аналізу доцільності виділення операційних сегментів та ухваленого рішення про встановлення відповідних сегментів і визначення їх пріоритетності оновити облікову політику, а також забезпечити належне розкриття інформації про сегменти у фінансовій звітності надалі (термін – до 31 грудня 2026 року)	Планом заходів реагування передбачено: - провести аналіз доцільності виділення операційних сегментів у системі органів дипломатичної служби; - за результатами проведеного аналізу внести зміни до Положення про облікову політику системи органів дипломатичної служби України		Розпочато
2.4	Забезпечити перегляд норм компенсаційних виплат в іноземній валюті працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, а також приведення розмірів витрат, що підлягають відшкодуванню, у відповідність із документально підтвердженими фактичними витратами на підставі аналізу фактичних витрат на оренду житла в державах перебування з урахуванням структури відповідних витрат, рівня орендних ставок, сезонних та інших чинників (термін – до 31 грудня 2026 року)	Планом заходів реагування передбачено провести комплексний аналіз застосування Порядку формування і здійснення компенсаційних виплат в іноземній валюті та оплати інших витрат працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2020 року № 1288, із урахуванням фактичних витрат на оренду житла, встановлених граничних сум компенсації, структури витрат та інших чинників у державах перебування. За результатами проведеного аналізу оцінити доцільність приведення розмірів витрат, що підлягають відшкодуванню, у відповідність із документально підтвердженими фактичними витратами на підставі аналізу фактичних витрат на оренду житла в державах перебування з урахуванням структури відповідних витрат, рівня орендних ставок, сезонних та інших чинників		Розпочато

